Gulmaure - Galium verum

Gulmaure - Galium verum

Plante:

Medisinsk benyttes de overjordiske delene. Disse høstes og når planten står i blomst og tørkes for senere bruk. Til plantefarging benyttes roten (gir rød farge) eller de blomstrende toppene (gir gul farge). Gulmaure er i Norge klassifisert som handelsvare.

Bruk:

Medisinsk benyttes de overjordiske delene. Disse høstes og når planten står i blomst og tørkes for senere bruk. Til plantefarging benyttes roten (gir rød farge) eller de blomstrende toppene (gir gul farge). Gulmaure er i Norge klassifisert som handelsvare.

Virkning:

Svakt bitter, astringerende, sårlegende, krampeløsende, urindrivende, blodrensende, blodtrykksenkende, afrodisiakum.

Hjelper mot:

Urinveissykdommer som nyrestein, blærestein og blærebetennelse, psoriasis og andre hudsykdommer, barneepilepsi.

Generelt:

Gulmaure har hatt hevd som legeplante helt siden antikken, og var mest benyttet som en magisk beskyttelse mot alt ondt, mot sykdommer og bitt av giftige slanger. Den greske legen Dioscorides (omkring 50 e.Kr.) oppgir at gulmauresaft, drukket i vin, fortærer slangers og skorpioners gift før denne rekker å trenge fram til hjertet. I tillegg skulle bruk av planten gi et langt liv.

Senere er urten blitt brukt som blodstillende middel. Det ble regnet med at et avkok av gulmaure stanset håravfall, og det ble drukket gulmaurete mot epilepsi. Også Linné anbefalte planten mot barneepilepsi. På 1700-tallet ble urten brukt som lakserende og urindrivende middel. Innen folkemedisinen blir den stedvis brukt på samme måte fremdeles, og regnes også å kunne lindre feber, byller og sentgroende sår. I Nord-Amerika er gulmaure blitt brukt mot sengevæting hos barn. Den berømte urtepresten Künzle ordinerte den friske saften mot struma, både utvortes og inntatt som te.

© Viten.org

Urtete av gulmaure smaker litt bittert, og brukes hovedsakelig som urindrivende middel og mot hudsykdommer. Som dens nære slektning klengemaure (Galium aparine), ordineres planten ved nyrestein, blærestein og andre urinveissykdommer, heriblant blærekatarr. Den blir enkelte ganger brukt som et middel mot kroniske hudsykdommer som psoriasis, men klengemaure foretrekkes vanligvis som behandling for denne lidelsen. Gulmaure har lenge, særlig i Frankrike, hatt ry for å være et verdifullt middel mot epilepsi, men nå brukes den bare sjelden til dette formålet. Urtete kan lages ved å bruke to toppede teskjeer tørket gulmaure til 250 ml kokende vann, og av denne teen drikkes 2-3 kopper daglig.

Gulmaure kan anvendes utvortes til sårbehandling, og har da en legende og sammentrekkende virkning. (Culpeper anbefalte et avkok av gulmaure også for å stoppe indre blødninger og neseblod, og generelt for å hele alle innvendige skader). Innvortes virker den primært urindrivende og krampeløsende, og anvendes ved ødemer og andre sykdommer knyttet til urinveisystemet. Det finnes ikke vitenskapelig dokumentasjon som kan bekrefte de påståtte virkningene til gulmaure som medisinplante.

Andre navn:

- Familie: Rubiaceae - Maurefamilien
- Latin: Galium verum
- Engelsk: Yellow Bedstraw
- Norsk: Gulmaure
- Svensk: Gulmåras
- Dansk: Gul snerre
- Tysk: Echtes Labkraut
- Fransk: Caille-lait jaune
- Spansk: Galio

© Viten.org